

FILOZOFKY V EURÓPE 1992 – BUDÚCNOSŤ BEZ DISKRIMINÁCIE?

Taký bol názov v poradí už VI. sympózia Medzinárodnej asociácie (IAPH), ktoré sa konalo na Vrije Universiteit v Amsterdame na jar tohto roku. V otváracom prejave predsedníčka sympózia Dr. Maja Pellikaanová-Engelová naznačila, že široké tématické spektrum príspevkov (skoro 60) bude v paralelných sekciách voľne oscilovať okolo troch základných tém: filozofky v dejinách a koncepcie oslobodenia a ľudských práv žien; feministická kritika patriarchálneho myslenia; morálne a politické problémy nových technológií (prokreácia a biotechnológie). Na úvod sa nám predstavila jedna z najväčších znalkyň doterajších deklarácií o ľudských právach Dr. Hannelore Schröderová, pôsobiaca vo Women's Studies na filozofickej fakulte amsterdamskej univerzity. Profesorka z dallaskej univerzity Nancy Tuanaová načrtla na pozadí exkurzu do dejín filozofie formy vylúčenia ženy z rámca tradičnej filozofie. Nemalý záujem vyvolal referát egyptskej filozofky Fawzie Assadovej, ktorý v oživenom návrate k starým tradíciám národnej kultúry vidí väčšie inšpiračné zdroje pre súčasné egyptské ženy než v jednostrannom a mechanickom preberaní modelov a vzorov zo súčasnej západnej európsko-americkéj spoločnosti. Fatima Haddad-Chamakhová z Univerzity v Tunise sa sústredila na skúmanie príčin, ktoré viedli k ostrému rozdeleniu spoločností na dva svety: mužský a ženský. Rosi Braidottiová pôsobí ako profesorka na univerzite v Utrechte. V príspevku nazvanom *Embodiment and Sexual Difference* vstúpila do polemického diskusie s postštrukturalistickými koncepciami subjektu a subjektivity. Sympózia sa zúčastnila aj Linda Lopez McAllisterová, ktorá je hlavnou vydavateľkou renomovaného časopisu *Hypatia: A Journal of Feminist Philosophy*. Feministická analýza v oblasti epistemológie pokročila veľmi ďaleko, čo dokazoval referát významnej kanadskej epistemologičky, profesorky Yorskej Univerzity v Ontáriu – Lorraine Codeovej. Zakladajúca členka IAPH Brigitte Weisshauptová siahla k Platónovmu chápaniu vzťahu medzi logom a erosom v poznaní. Inšpiratívne vyznel referát *O očakávaníach šťastia a sklamaníach ženského subjektu* od doktorky Charlotty Annerlovej, patriacej, tak ako všetky prítomné viedenské filozofky, do skupiny "Philosophische Frauenforschung" pri Inštitúte filozofie na viedenskej univerzite. Jeden celý blok vytvorili príspevky venované vzťahu postmodernity a feminizmu. Otvorila ho Birge Krondorferová úvahou o subjekte, pokračovala viedenská filozofka Ulla Zöhrerová-Ernstová. Veľkú rozohľadnosť v probléme vzťahu postmodernity a feminizmu predviedla kanadská filozofka Somer Brodribbová. Profesorka filozofie na viedenskej univerzite Herta Naglová-Docekalová nazvala svoj referát *Kontroverzie medzi kontextualizmom a univerzalizmom*. Na dramatickosť situácie v dobe génových a reprodukčných techník upozorňovala doktorka Ingvild Birkhanová a Margarete Maurerová. So svojimi skúsenosťami sa na takomto podujatí podelili aj filozofky z východnej a strednej Európy. Spomenieme naše zastúpenie: Hana Havelková predniesla referát na tému *Štruktúra problému patriarchálneho myslenia v českej spoločnosti*. Zuzana Kiczková analyzovala filozofické východiská emancipačnej koncepcie žien a Etela Farkašová sa sústredila na otázku sebareflexie ženy v súčasnej tvorbe slovenských autoriek.

Etela Farkašová
Zuzana Kiczková